

Johann Jacob Döbel

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Jacobus Döbelius,
Med. D. P. P. Poliater, & Facultatis suae p. t. Decanus, Ad Exequias Quas ... Dn.
Joachimo Gerdes, ICto, dum viveret, & Philologo Celeberrimo, Cognati
moestissimi, hodie hor. 1. paratas cupiunt, Omnes Omnium Ordinum Cives
Academicos sedulo & peramanter invitat**

Rostochii: Kilius, 1668

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn777447274>

Druck Freier Zugang

Döbelius, J. J.,
in J. Gerdes.

Rostock. 1668.

67

PROGRAMMA

Quo

RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

JOHANNES JACO-
BUS DÖBELIUS,

Med. D. P. P. Poliater, & Facultatis

sive p. t. DECANUS,

Ad Exequias

Quas

VIRO CLARISSIMO ET CONSULTISSIMO

DN. JOACHI-
MO GERDES,

Jcto, dum viveret, & Philologo Celeberrimo,

Cognati mœstissimi,

hodie hor. i. paratas cupiunt,

Omnes Omnium Ordinum Cives Acade-
micos sedulò & peramanter invitat.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS KILII, Ac. Typogr. A. C. 1668.

Veni proximè ad tumultum suum
comitabamur, Civis Honoratissi-
mi, puerulus erat biennis: Hodie
justa facimus Viro & etate &
Doctrinâ magno, & Cantie insi-
gni. Fuit is DN. JOACHI-
MUS Gerdes: Cujus ortum,
progressum, & ex hoc Mundo e-
gressum ita nobis tradidère Cognati.

Natus est Vir Clarissimus & Consultissimus DN. JOA-
CHIMUS Gerdes/ Jctus ac Philologus Celeberrimus,
Vismariæ Anno 1607. 2. Martii; Patre Viro Nobiliss
Ampliss. & Consultissimo DN. MATTHÆO Gerdes
J.D. & Synd. Vismar. ac Stralsund. civit. Hanseat.;
Matre Nobilissimâ ac Clarissimâ HEDWIGE Reichen.
Avum Paternum sortitus est Virum Spectatissimum
& Integerrimum JOACHIMUM Gerdes/ Civ. Ro-
stoch Primar.; Aviam Paternam Piiissimam ac Splen-
didissimam Matronam CATHARINAM Krügerin:
Avum Maternum Virum Multum Reverendum, Am-
pliss. atque Excellentissimum DN. BARTOLDUM
Reichen/

Reichen/Ph. J. U. D. Serenissimorum Duc. Brunsv.
ac Luneb. DN. HENRICI Junioris ac JULII, nec
non prioris Viduæ Serenissimæ ex Jagellonicâ o-
riundæ familiâ bis in Poloniam Oratorem Nomi-
natissimum, atq; Ecclesiæ Cathedralis Blasiana,
quæ Brunsvigæ est, Decanum; Aviam Maternam
Speciosissimam Matronam SOPHIAM Röniken.
Proavorum Paternorum unus memoratur DN.
HENRICUS Berdes/COS. Rostoch. junctus ELI-
SABETHÆ Schmiedin/BRANDANI COS. Vis-
mar. F.; alter MATTHÆUS Krüger/Civis Vis-
mar. Primar.; Proavorum maternorum unus
JOANNES Reiche/Civ. Holzmundanus in ditio-
ne Brunsvic., sociatus ELISABETHÆ Sischertin.
Huncce gnatum suum, utp. in peccatis conce-
ptum ac genitum, Parentes religiosissimi a ctutum
libro vitæ per sanctissimam Baptismatis undam
inferendum, & à teneris pietate, artibusq; inge-
nuis & morum elegantia pro virili educandum
curârunt: & puerum initio privatæ informationi
Juvenum Studiosorum Eruditissimorum; dein-
de adolescentem publicæ institutioni ac curæ Vi-
ri Clariss. & Excellentiss. DN. M. ANDRÆ HEL-
WIGII, ex - Profess. Human. Rostoch., Rectoris
Gymnasii Stralsundensis meritissimi, tradiderunt.
Hoc in Athenæo tantos Linguarum Græcæ ac

X
Latinae elegantiorisq; literaturae fecit progressus,
ut in annuis examinibus industriam aviditatemq;
discendi probatum iuerit insatiabilem, & commi-
litionibus suis palmam si non praeripuerit, certe
dubiam fecerit, commoratus ibidem usque ad A.
C. 1625., quo parens uterque ipsi fato praematu-
ro subtractus fuit. Unde mox Stralsundio Ro-
stochium avocatus una cum fratribus ac sorori-
bus nonnullis hospitio avunculi sui, Viri Nobilif-
simi atque Amplissimi DN. JOACHIMI Schützen/
COS. Rostoch, liberalissimo exceptus est, com-
missusq; curae CL. t. t. ludi nostri trivialis Mode-
ratorum M. HENRICI VULPII, & EO BALDI
Ribem. Sequenti 1626. anno Vismariam missus,
se excolendum obtulit praeripimus CL. Viro DN.
JEREMIAE NIGRINO, Rectori. Hinc se anno
1627. Hamburgum contulit, ubi non solum Gy-
mnasium Celeberrimum, quod tunc fama JOA-
CHIMI JUNGII, Medici, Mathematici, Philoso-
phi ac Philologi Accuratissimi (ut HENRICUS
VAGETIUS, aliiq; taceantur) nobilitabat,
frequentavit; verum etiam Pædagogum sic satis
gnavum egit per triennium admodum. Anno
1630. in Dithmarsiam se recepit, ibiq; usque ad
mens. Julium anno 1633. Praeceptoris privati per-
sonam egregie sustinuit. Dicto mense in Patri-
um

um Lyceum reversus est. Verum vix ultra 4. heb-
domadas illic commoratus, in Almam Juliam ab-
legatus est, commendatus fidei pl. Rev. atque
Excellentissimi DN. CONRADI HORNEII,
Theol. D. ac Pr. Famigeratissimi, Affinis sui Inte-
gerrimi (qui, utp. juveniliū morum Censor
exactissimus, Nostrum commendatione, scriptā
ad quendam Professorum hujus Universitatis, for-
tè Amplissimum DN. D. HENRICUM Rahnen /
communem Amicum, dignatus est tali: *Re-
mittimus in patriam juvenem literarum cupidissi-
mum & valdè probum*), admissusq; in familiari-
tatem ac amicitiam reliquorum Dnn. Professo-
rum. Ubi cum ultra biennium subsistere facul-
tates ejus non permitterent, huc denuò, Ham-
burgo inter alias urbes visitato (ubi fortuna ipsi
tum d. 5. Sept. dicti anni 1633. obtulit notitiam,
magni illius HUGONIS GROTII, qui manu suā
Albo Nostri insertā amicitiam ei pollicitus, lite-
rasq; ad se exaratas exosculatus est) remeavit; sed
paulo post Holsatiam ingressus, suam operam Vi-
ro Generoso DN. CAJO Seesteten / Eq. Hols.
(cujus affectum sincerum cumulavit etiam eò,
quod unum foetuum ingenii sui Nomini Illustrita-
tis Ejus inscribere voluerit) addixit, ejusq; filios
non degeneres per biennium & quod excurrit,

erudit ira, ut nec Seeftetum Gerdesii, nec Gerdesium Seefteti unquam oblivio ceperit. Seeftedianâ Ephoriâ honestè abdicatâ revisit hanc Laciburgicarum Musarum Sareptam, inq; eâ per sesquiennium vixit piè & modestè, illiq; fini, ob quam in eam Studiosi ablegantur, egregiè respondit. Publicis siquidem Collegiis, auscultando & disputando interfuit, nec privata neglexit, usus præ cæteris in informatione fidelissimâ Matrue-
lis sui Carissimi, Excellentissimi DN. HENRICI RAHNII, Jctiac Antecessoris Celeberrimi. Vehementer autem gavisus est, quoties cum aliquo viro docto de dubiis in Autoribus sibi oblatis conferendi potestas esset, ac id non rarò literis ad exteros misis eum factitasse ipsi, ad quos scripsit, testari fuere. Nec soli Jurisprudentiæ operam navavit sedulam, verùm etiam studio Philologia, ad quod velut naturâ ferebatur, apprimè delectatus est. Præter Vernaculam, Latinam, Græcam ac Gallicam, Hebræam quoque linguam & cognatas doctus, tanto earum omnium amore flagrabat, ut eundem non mutârît, quousque à Divini Numinis indulgentiâ vita suppetiit. Cæterùm cum sub id tempus bellici motus velut decumani fluctus obruerent hanc Mechlenb. provinciam, calamitatem Patriæ suæ diutius contem-
plari

plari non sustinuit; Sed iter in plagas medita-
tus est Septentrionaliores. Antequam autem
hinc discederet, à Magistratu Academico attesta-
tionem ac commendationem requisivit, & facil-
limè impetravit sigillo Academicò munitam ipsis
Cal. Aug. anni 1638. Atque sic valere jussu Roseto,
Spinis Mavortii obstricto atque obstructo, in
Cimbriam contendit, in quâ conterminâq; Nor-
vagiâ per ipsa duo lustra diversorum Adolescen-
tum Generosorum ac Ingenuorū, quos omnes re-
censere nimis longum foret, studia moresq; ita
rexit, ut omne tulerit punctum, promeruitq; fa-
vorem & amorem Virorum Inclutorum, interq;
eos CHRISTIANI FRISII, GEORGII URNII,
JOH: LINDENAVII, CHRISTOPH: ULFELDI,
NICOL: TROLLII, HENRICI HUIFELDII, GE-
ORGII BRAHÆI, STENONIS BILLII, OLI-
GERI ROSENCRANZII, CHRISTIANI
THOMÆI, GEORGII SEEFELDII, HANNI-
BALIS SEESTETI, HENRICI RAMELII,
JAC: GRUBBII, CHRISTIANI MATTHIÆ,
CASP: ERASM: BROCHMANI, HENR: ERN-
STII, OLAI WORMII, STEPHANI JOH STE-
PHANII, ac plurimorum aliorum. Anno 1648.
ulterius perrexit, & Sueciam adiit, cujus metro-
poli Holmiæ præprimis inhæsit, & ob singularem
Lin-

Linguarum, præsertim Græcæ, notitiam in Aula
Regiam accitus est, ut Serenissimam REGINAM
CHRISTINAM, Græcas doceret literas: quâ
provinciâ non sine laude suâ per aliquod functus
est tempus. In hac Aulicâ vitâ edidit *Enchiridi-
on Epicteti ac Tabulam Cebetis*, (in quæ ele-
gantissima opuscula, ut & *Corn. Nepotem alios-
que assiduos Autores* meditatus fuit quoque notas
limatissimas, quas cum reliquis suis Commenta-
riis, indignis quæ interire debeant, editurus fuis-
set, si vitam produxisset, & invenire potuisset a-
liquem, qui impendia ad impressionem necessa-
ria suppeditatum ivisset), utraque in Teutoni-
cam accuratissimè traducta linguam, consecra-
vitq; hæc Delicias suas prælaudatæ Majestati Re-
giæ. Ubi aliquot annos in Sveciâ laudabiliter
transegisset, & Celebrium Virorum, ut CI. SAL-
MASII, JOH: HENR: BOEKLERI, JOH:
FREINSHEMII, JOH: LOCCENII; hujusq; ge-
neri JOHANNIS SCÆFFERI, & aliorum quam-
plurimorum familiaritatem elegantiam suâ sibi
conciliasset, recessit per mare in Germanicas o-
ras, operâ suam ulterius in patriâ æquè ac finiti-
mis oris Adolescentiæ Ingenuæ ad pietatem & e-
ruditionem manuducendæ locavit, ac inter plu-
rimos alios egregios Discipulos gavissus est habu-
isse

isse Amplissimi DN. NICOLAI BAUMANNI,
in Pomeraniâ degentis, filiorum elegantissimo-
rum unum, cui postea oblata fuerit Ephoria Ge-
neros. DN. SAMUELIS FRIDERICI, L. B. à Blü-
menthal. Ab A. C. 1661. usq; annum hunc fatalem
partim Lubecæ Viri Multum Rev. & Consultissimi
DN. D. AUGUSTI MEIERI, Canonici Lubec. ac
Strenuissimi DN. HELMI WRANGELII liberis,
partim Tönningæ Generosi DN. JOH: WALTHERI
filio FRIDERICO Manuductorem gnavis-
simum in studio Pietatis ac Humanitatis se stitit, nec
quicquâ eorum intermisit, quæ ad spartam quam
nactus fuerat ornandam spectare videbantur.
Præteritâ æstate in urbem hanc appulerat Illustr.
& Generos. DN. JOAN-ALBERTUS Gang I. B.
de Pustitz/ stipatus duobus aliis, n.p. DN. JOAN-
FRIDERICO L. B. à Schencken in Landsberg/ &
paulò ante memorato DN. SAM. FRIDERICO
L. B. à Blumenthal/ hospitemq; elegerat Virum,
Spectatissimum DN. ERNESTUM Sülteman/
Civem hujus urbis primarium. Quærebatur tum
primo recensitorum Baronum Ephorus aliquis,
nec ullus commodior qui vocaretur reperiri qui-
bat, præter GERDESIUM Nostrum. Huic voca-
tioni legitimæ sibi parendum ratus Noster, dimis-
sionem à Generoso DN. WALTHERO petiit, e-
amq; summâ cum gratiâ & liberalissimâ impetra-

B

vic

vir manu. Appulit itaq; huc Noster d. 8. Aug.
seq; ad Sororis suæ Carissimæ filiam, modo nomi-
nati DN. SUL TEMANNI Jugalem, recepit, in e-
jusq; ædibus t. r. degentis Illustr. Dn. à Putlitz
contubernio semetadjunxit, & in quantum licuit
studia ejus adjuvit. Cum verò Generositas Sua à
Dn. matre demum pronuper revocaretur, beni-
gnissimis literis ac verbis sollicitatus est, ut telam
heic locorum benè orsam in territorio Putlistiano
continuaret; primitus nonnihil cunctabundus &
propemodum averfabundus molestias tales,
tandem tamen obfirmavit animum, ac pollicitus
est, se propediem, si Deus ita vellet, subsequen-
dum. Verùm interpellavit hæc promissa Fatum
imperscrutabile. Nam ante aliquot hebdomadas
morbo Hypochondriaco, Sedentariæ vitæ comite
adsiduo, febreq; Scorbutica affligi coepit. Cui ex-
quisitis quidem, quoad fieri potuit, remediis obvi-
am ivit Excellentiss. DN. JOANNES BACK-
MEISTERUS, M.D. & P.P. sed cum & affectus
indies ingravesceret, & ipse piè defunctus non
usq; adeo medicamentorum usum admitteret, fa-
ctum tandem est, ut pertæsus inquietudinis ac æ-
rumnæ mundanæ, piissimè ac placidissimè inter
Sororum suarum aliorumq; Amicorum suspiria,
preces ac lacrimas d. 5. Xbr. horâ 4. matut. exspi-
raret, impertitus paulò antè viatico Cœlesti, quod
sum-

summa cum animi devotione capite nudo ac genibus flexis sum sit, visitatusq; aliquoties ac erectus à Plur. Rev. Ampliff. atq; Excellentissimo DN. JOHANNÉ QUISTORPIO, S. S. Th. D. & Pr. nec non Past. ad æd. Cathedr. De pietate & religione ejus si non aliundè constaret, certè maximè sedula lectio ac evolutio Pandectarum Sacrorum, ab amita suâ dono impertitorum, annotatioq; frequentissima manu Beati nostri ad oram hinc inde adscripta restatur. Cæterùm in vitâ Civili ita se semper gesit, ut tria illa juris Præcepta, in quantum potuit, strictissimè observârit. *Neminem quippe læsit, Suum cuiq; tribuit ac Honestè vixit.* Munia publica, non rarò oblata, Titulosq; modestissimè declinavit, cælibemq; insuper elegit statum. In quo posteriori exemplum Propatru sui, Viri Ampliff. atq; Consultiff. DN. VALENTINI GERDES/ J. D. & Senat. Rostoch., secutus videtur. In hunc, ut & Avum maternum ac Patrem, trigam Jctorum, scita lusit Epigrammata, præfixa jam supra allegato Albo, quorum unum ad rem præsentem magis faciens adscribendum duximus.

*Qui vitam cælebs sine prole & conjugè degit,
Omni censendus parte beatus is est:*

*Nam sic Pierias solim, sic Palladis artes,
Ingenio Curâve excoluisse potest.*

*Magne VALENTINE, ô GERDES! lucida Lampas,
Sic vixisse, Tibi summa libido fuit.*

Ergo

Ergo *Tuum Nomen, Virtus, Doctrina* vigeant,
Dum Roseæ Turres, Mœnia, Varnus erunt.
Hactenus Cognati: quibus ego, cum soli penè de GER-
DESIO suo, utramq; videantur paginam ab-
solvisse, nihil in presentiarum addo, nisi, quod inter
tot turbas & strepitus, tot vitæ aulicæ genera, fidem b.
defuncto, pietatem, candorem, castitatem, & quicquid
reliquum est virtutum Christianarum, tam mansisse
sarta tecta, quis mirari queat. Sed sunt in mari salso quo-
que pisces dulces. Ita sibi contraxit, dum ageret apud
nos, virtute suâ, gratiâ Deorum terrenorum, ne exci-
deret aliquando Gratiâ DEI SUMMI: ita de iis
meritus est moriturus, ut mortuus de Ser-va-
toris sui merito gauderet. Fruitur Conversatione
Angelorum nunc in caelis, qui tam rarâ, hactenus, An-
gelorum in terris, virorû tam Illustriû, Conversatione
delectatus fuit. Cumq; ejus exuvia omnium, hodiè, matris
sint reddenda, haud concedetis, Cives ACADEMI-
CL, ut tot stipata nuper, tantisq; fautorum, amicorum,
& familiarium nominibus, tam hodie sola & absq; o-
mni Ordinis nostri comite relinquuntur; quin potius,
quod ipso à nobis jure exigere videntur, frequentissi-
mo easdem Comitatu ad dormitorium suum
deducetis.

Conveniemus in Æde B. Virginii sacrâ

Horâ I^{ma}.

P. P. sub sigillo Rectoris d. 16. Xbr. Anno 1668.

